

Magyar fórumok

Sajtótájékoztatót tartottak pénteken a Magyarok Világszövetségének székházában azokról a tanácskozásokról, programokról, amelyekre a nyári időszakban várnak külföldön élő magyarokat.

Lőrincze Lajos professzor, az anyanyelvi konferencia védnökségének elnöke bejelentette, hogy az V. anyanyelvi konferenciát augusztus 5-től kezdődően, ötnapos programmal Veszprémben, a vegyipari egyetemen tartják meg. A mostani találkozón arról lesz szó, hogy az egyházak, az irodalom és a művészetek, valamint a tankönyvek milyen szerepet töltenek be a nyugati országokban, és a tengerentúlról került magyarok és leszármazottaik között a magyarságtudat megőrzésében, nyelvünk, kulturális értékeink ápolásában és átöröklésében.

Szabó Zoltán, az MVSZ elnöke alatti önállóan működő Magyar Fórum elnöke

mondta, hogy e fórum — amely tavaly alakult meg — külföldön élő magyar értelmiségiek és hazai pályatársaik tudományos igényű találkozóinak megszervezésére hivatott. Az idén augusztus 21—23-án megrendezik külföldi magyar és hazai anyanyelvi konferenciát augusztus 5-től kezdődően, ötnapos programmal Veszprémben, a vegyipari egyetemen tartják meg. A mostani találkozón arról lesz szó, hogy az egyházak, az irodalom és a művészetek, valamint a tankönyvek milyen szerepet töltenek be a nyugati országokban, és a tengerentúlról került magyarok és leszármazottaik között a magyarságtudat megőrzésében, nyelvünk, kulturális értékeink ápolásában és átöröklésében.

Építőtábor '85, Balástya

Diákok Somogyból

Szaporodnak a barackkal teli ládák

Az építőtáboroknak sokfelé hagyományja van már, Balástya kivétel. Most próbálkoznak vele először, az Alkotmány Térszben, s a tapasztalataik igen kedvezőek. Tegnap, pénteken telt le az idei első és egyetlen kéthetes turnus utolsó munkanapja. Ma reggel irány Fonyódot, utaznak haza a gyerekek. Még távol voltak, addig jobban férték a Balaton körül a turisták, nyaralók...

Rosta Rozália, a Fonyódi 521-es Szakmunkásképző Intézet ötvenegy fős munkacsoportjának egyik szorgalmas tagja. Elelmiszer-eladó lesz, leendő munkájától sem idegen az őszibarack. — Aki szereti a barackot, annak kész főnyeremény itt dolgozni, még most az utolsó napon sem untam meg. Az ágak roskadoznak a teremtéstől, jól haladtunk a szedéssel. Egy nap száznál több kisládát telesztettem. Kettőtvenjével számolva nem rossz kereset. Jövőre is szeretnék ide visszajönni.

Horváth Csaba hitvallása igen tömör:

— Szeretek dolgozni, s szeretem a barackot is. A táborvezető, Horváth Gyula csak megerősíteni tudja az elhangzottakat jövőre ő is szeretne visszajönni.

— Nálunk nem kötelező az építőtábor, a túljelentkezés miatt azok számára jutalom, akik jöhetnek. A térsz tisztességgel fizet, a levont ötven forintért bőseges étkezést és megfelelő szállást biztosít.

— S a szabad idővel mit kezdenek, falun?

— Kötött programunk nincs. Felpozitáltuk az itteni életet. A gyerekek a falubeliekkel együtt szórakoznak. Minden este diszkó van, hetente többször mozi. Focizni, pingpongozni is lehet.

— A kimenő meddig szól? — Aki nem teljesíti a normát az marad itthon, az általános iskolai kollégiumban. Aki jól dolgozott, annak este tizre kell hazajárni. Reggel héttől fél kettőig dolgozunk, ebéd, fürdés és pihenés után még bőven van időnk.

A diákokkal legtöbbször Savanya László kertészeti ágazatvezető foglalkozott, néha szabad idejében is. Vacsorakor gitározott a lányoknak, napközben a szakember szigorával nézett a körmükre, hogy amelyik barack érett, leszedjék.

Ötvenhárom hektár barackosunk van, tagságunk előregedett, kevés már a szedéshez az erő. Most a tábor után szegedi általános iskolásokkal dolgoztunk. Van még mit szedni. A tábornak vége, a baracknak még fele sem ért le. A hűvös miatt késett másfél hetet, a gyerekek még jöttek időben. Jövőre szeretnénk három turnust szervezni, ugyanezekből az iskolákból, elégedettek vagyunk a somogyi gyerekek munkafegyelmével. Reméljük barackunk is lesz annyi, mint az idén. Most kétezer-kétszáz tonnára számítunk, pedig a tavasz az azt hittük ki sem hajtának a fák a téli fagyok miatt.

T. Sz. I.

X. Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivál folklórbemutatói ma, és vasárnap este fél 9-től, az Újszegedi Szabadtéri Színpadon.

A pedagógiai nyári egyetemen számítógépes gyakorlatok az újszegedi tanácsi továbbképző intézetben.

Keserü Iona festőmű-

vész gyűjteményes kiállítása a Bartók Béla művelődési központban, augusztus 20-ig. Nyitva: 10-től 18 óráig.

Tápai Antal szobrász, Varga Mátyás díszlettervező munkáiból kiállítás a SZOTE Dóm téri oktatási épületben, július 31-ig. Nyitva: 10-től 18 óráig.

Kiszner József kosárlabdázó munkái, valamint a

Tápai Házipari Szövetkezet gyékényszövésői a Juhász Gyula Művelődési Központban, július 31-ig. Nyitva: 10-től 18 óráig.

Makovecz Imre építőművész kiállítása az újszegedi November 7. Művelődési Házban, augusztus 8-ig. Nyitva: hétköznap 10-től 18 óráig, vasárnap 10-től 14 óráig.

Folklórünnep

Táncbemutatók a Tisza-parton, Újszegeden, a múzeumnál, a Dugonics téren

Eredeti népviseletekben vagy stilizált kosztumokban — egytől egyig szép ruhákban, zászlókkal, zenélve, énekelve, táncolva haladt a menet: a Széchenyi térről a Tisza-partra, a megnyitóünnepség helyszínére vonultak a 10. nemzetközi szakszervezeti néptáncfesztivál vendégei.

Az idei évfordulós alkalomra a fesztivál rendezői, a SZOT, az SZMT, a megyei és a városi tanács, a következő külföldi és hazai együtteseket hívták meg: a baszkföldi Argiát, Bulgáriából a Perniki Kohászt, Csehszlovákiából a Kunovjan Táncgyűjtést, a Csepel együttest, a görög Kalarrytes, a jugoszláv Vrbas ének-és táncgyűjtést, a Medosz és Kettészeti Egyetem csapatát, Lengyelországból a mieleci Rzeszowiacyt, az NDK-ból Magdeburg táncosait, a romániai Doina Moldovei együttest, a Szeged Táncgyűjtést, a Szovjetunióból a Volga Táncgyűjtést, Budapestről a Vadrózsák és a VDSZ Bartók együttest. Amint fent írva van, vagyis a magyar ábécé-rendjében sorakozott föl a 14 csoport a Stefánia mögötti parton, s a messze hangzó fesztiválszignál köszöntötte a város táncosvendégeit, a megnyitón részt vevő külföldi és hazai szakszervezeti delegátusokat,

párt-, állami, tömegszervezeti vezetőket. Sok újszegedi polgár volt kíváncsi a nemzetközi seregszemlénytítő ünnepségre.

Virizlay Gyula, a SZOT titkára beszédében kiemelte: a fesztivál a népek képviselőinek találkozója, a barátkozás ünnepe alkalma. Gálaestjének címe — Tavasz-köszöntő — jelképes utalás arra: a népekre köszöntő tavasz, a felszabadulás 40. évfordulóját ünnepeljük ebben az esztendőben. Mint eddig, a mostani találkozón is legfőbb cél: szolgálni a nemzetek közötti kapcsolatok erősítését. Müller Józsefné Szeged tanácselnök-helyettese a házigazdák nevében köszöntötte a táncosokat, és átadta képviselőiknek a város kulcsát. Meggyűjtötták a fesztivállángot, ünnepi lassúsággal magasba emelkedett a fesztivál zászlaja; megkezdődött a szegedi táncünnep.

A látványosságsorozat a külföldiek rövid bemutatóival folytatódott: izelítőt adtak a népek hagyományvilágát megismertető folklór-műsorokból, melyeket az újszegedi színpadon, a múzeumnál és a Dugonics téren rendeznek a következő napokon. A tiznapos fesztivál a gálaműsor Dóm téri bemutatójával zárul majd a következő hét végén; ennek szereplői, Sebestyén Márta

ének- és Ó. Szabó István színművész is köszöntötték a megnyitó vendégeit. A magyar csoportok közös táncával, a Tiszavirág hajótól fölengedett léggömbfelhő festői képével zárult a tegnapi ünnepség.

Este az újszegedi szabadtéri színpadon a lengyel, a jugoszláv, a cseh vendégek mellett a Csepel és a Vadrózsák együttes mutatta be folklórösszeállítását. A tegnapi, mai és holnap, egyaránt este fél 9-kor kezdődő szabadtéri bemutatók közönsége szavazatokkal döntheti el, kié legyen a csodálatosan faragott tükör, a közönségdíj. Minden este egy külföldi csoport kapja, az pedig, hogy melyik a legjobban tetsző magyar együttes, a harmadik, vasárnapi műsor után derül ki. A folklóresteket tánczázak követik, a barátkozás alkalmai, a Vigadóban. Az első „Nemzetközi nap” bemutatói ma, szombaton délután 4 órakor kezdődnek, a múzeumnál a lengyel, a jugoszláv és a csehszlovák a Dugonics téren a német, a bolgár és a szovjet táncosok produkcióit lehet megnézni. Vasárnap, szintén délután 4-kor kezdődnek a baszk, a román és a görög csoportok táncai a múzeumnál, a ma ott szerepeltek pedig vasárnap a Dugonics téren járják.

S. E.

Művész, a ceruzahegyen egyensúlyozva

Évek óta igazán színes és gazdag a Szegedi Ünnepi Hetek képzőművészeti palettája. Persze mindenki tudja, hogy még ennél is lehetne átgondoltabb, következetesebb, a korrespondenciákra jobban figyelő. De éppen a kiállítási karakterek, a nemzedékek és a műfajok diszsonanciájából áll össze a látványos és tanulságos paletta. É s z i n k é p b e n j e l e n t ű s k i á l l í t á s a S a j t ó h á z M ű v e s z k l u b j á b a n m e g r e n d e z e t t t á r l a t, a m e l y e k e t V á r a d i G á b o r s z e g e d i s z á r m a z á s ú f i a t a l e p í t é s z g r a f i k á i b ó l v á l o g a t t a k.

Az elegáns és visszafogott bemutató szemlélője számára egyértelművé válik, hogy a fiatal építész eredendően rajzoló ember. Ahogy a kisgyermek hamarabb firkál, rajzol, mint beszél, úgy előzi meg vonalfutamaival, grafikai játékaival nyelvi megnyilatkozásait Várad Gábor. Számára a vonal kommunikációs eszköz, ami jégyzetelésre, naplővezetésre éppúgy alkalmas, mint dokumentálásra, képirásra, versfogalmazásra vagy egy-egy történet elmesélésére. Várad Gábor valamennyi lehetőségével él, s mindegyik műfajban emlékezetes és élvezetes üzeneteket közvetít. A Várad-féle vizuális antológiában érzem Esterházy Péter nyelvi leleményeinek, végtelenített gondolatmódjait, központozás nélküli mondatfűzereinek lenyoma-

tát, Juhász Ferenc kozmikus lepkehálójának befogott értékeit, biológiai és szellemi vegetációjának inspiráló hatását, Szabados Árpád, Kovács Tamás, Banga Ferenc és Almásy Aladár grafikai impulzusait — de egyiket sem nyomasztó súlyként, hanem felszabadító lehetőségként.

Kezdetben vannak a házak: kisvárosi utcacélszettek, falusi házsorok, tanyaudvarok, kilátók, fészerek, bódék, tákolmányok, kalyibák, léckerítések, stégek — mintegy építészeti stúdiumok, az ember által létre hozott szükségzerű környezet le- és feljegyzései — megismerésül, megőrzésül, példának és tanúságként. Ez az építészeti tájékozódás az érdeklődő, a világ mind bonyolultabb dolgait megismerni igyekvő, a mozgatórugókat is megérteni szándékozó fiatalember oknyomozó felfedező útjává vált. A figyelmenek ez a mindent átvilágító sugárzása nem történelmi rétegeket, nem beszűkült területeket, nem előre befogadható világot. Annak ellenére, hogy ez Don Quijote-i harc a lándzsákkal átszúrt felhők, a behorpadt egék alatt a megörbült világ—gyémánttengelyek korában. Am huszon-egynéhány évesen abban is biztos, hogy számára kizárólag ez lehet

emberhez méltó vállalkozás. Így aztán rajzain őstülszok statisztáinak az összekókányolt rakétakilövőállomás körül; óriássá nőtt páfrányok, gombák, levelek és füvek vegetációja rejti a szerepet váltott szöcskéket, méheket, teknősöket, csigákat; különös keresztvezésű őslény-madarak, madár-ember, ember-dinoszauruszok merevednek ki a fantázia képernyőjén; funkciót váltó tárgyaiból sereglenek a szivarból lett rakéták, a futballbíró sípját tübe lehet fűzni és a „minden napra egy tojás” életfilozófiává válik. Várad grafikai világának alapkepletét színezi, hogy mindezek a motívumok megmártóznak az irónia — gyógyforrásában, a szatira tisztító vizében, a groteszk tengerszemében, s ettől nyerik vonaljai izgékony vibrálásukat, felületi zamatosságukat, figurái — akik e kortalan világban korszerűtlen alakok! — egyéniségüket. Ritka, hogy a rajzolás öröme ennyire magával ragadná a nézőt. Talán ettől hiteles ars poetica jellegű rajza: a ceruzahegyen egyensúlyozó művész, aki e magaslati kilátóból — akár a szédülés veszélyével fenyegettetve — befoghatja a világot, mert művészetének alfája és ómegája: a ceruza.

Tandi Lajos

SZIN-versenyek

Még egy hete van a versenyző kedvű szegedi lakosságnak eldönteni, akar-e a jövő hét végén zajló ifjúsági napok programjaiba bekapcsolódni. Ezek most nemcsak a fiataloknak szólnak ugyanis, hanem minden korosztálynak.

Július 26-án és 27-én az újszegedi Kisstadionban autósoknak ügyességet, rutinságot, illetve elméleti tudást, KRESZ-ismeretet firtató versenyre, meg kispályás labdarúgó-bajnokságra, végül pedig lánbtenisversenyre hívják az érdeklődőket, sportbarátokat. Aiknek a tánc megy, azok 26-án, a Vigadóbeli diszkótáncversenyen tehetnek próbát este 6-tól. Egyéni és páros versenyt hirdetnek. A 27-i karneválra sokan ellátogatnak. Ezúttal a közönség is szavazhat a produkciókra. Szavazókarttyákat, a napok idején, a Belvárosban kialakított információs pavilonokban lehet (ingyen) kapni. SZIN szepét választhatnak 28-án délelőtt a Partfürdő strandpartijának résztvevői. Hölgyek figyelmébe: a 16-tól 26 évesek startja a legreményteljesebb. VIT-hajó néven különböző programokkal indul a bástyától a diszkóhajó, három nap alatt 5 alkalommal. S végül a városrészek lakosságának szóló újdonságról: SZIN-játékban vehetnek részt vasárnap, 28-án, délelőtt a Zápor-tónál. A tarjaniak Kálmán Zoltánnál (Szilléri sugárút 41.), a felsővárosiak Tóth Tibornál (Tápai utca 45.), a makkosháziak és az Észak városrészlakói Mézváros Gábornál (Lomniczi utca 43.), a rókusiak Bődőné Rózsa Editnél (Vértói út 3.) az újszegediek Hetesi Endrénél (Vedres utca 6.) jelentkezhetnek.

Ezekre a versenyekre a helyszíneken lehet nevezni. Kivéve a SZIN-kupát, amelyre július 22-ig a munkahelyi, lakóhelyi KISZ-szervezeteknél, valamint a városi KISZ-bizottságon.

Muzsikáló hétfők

Az idei nyáron két érdekesnek ígérkező zenei esemény színhelye a városi tanács háza Muzsikáló udvara. (Rossz idő esetén a főtér díszteremben tartják a koncerteket.) Július 22-én, hétfőn este fél 9-től először találkozik itt a publikum a neves dzsessz-zenésszel, Pege Aladárral, akinek nagybőgő hangversenyen Szabóky Márta működik közre zongorán. Pege természetesen improvizációkat is bemutat, műsorának igazi érdekessége azonban, hogy Telemann, Kodály, Bartók, Marcello és Vivaldi műveket, többnyire szonátákat szólaltat meg, saját átdolgozásában. Elhangzik még Dragonetti és Dittersdorf A-dur illetve E-dur versenyműve nagybőgőre.

A másik udvari esemény a Szegedi Kisopera fölépíté-lesz augusztus 12-én. Bárdi Sándor együttese (Szilágyi Béla, Egri László, Tóth Márta, Andrecsik István és Vajda Jull) Ery-Kovács András rendezésében, Kovács Kornélia közreműködésével, Offenbach két egyfelvonásosát mutatja be, A két vakot illetve a Tulipántan szigetét.